

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

336. An juste poterit concedi Moniali licentia excundi à Claustro causa
medendi morbo ita periculoso, ut eius salus desperaretur, ea nonegressa.
Ex part. 3. tract. 2. res. 105.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

*Moniales, q. 16. & p. 2. eodem ver. in sine Barbosa de po-
test. Episc. p. 3. alleg. 10. n. 20. Megala in 3. p. l. 4. c. 3. q.
1. n. 5. Sanchez in sum. 10. 2. l. 5. c. 1. n. 39. & Rodriguez
in sum. Hispana, quã nuper edidit, tom. 3. c. 96. n. 3. vbi
notat, quod quia in Hispania aliqui Medici asserant
morbum gallicum includi sub nomine epidemiarum, &
strumæ, & cancrum sub nomine lepræ, quæ quidem om-
nia negabat Ludouicus de la Valle Medicus Regis,
ideo ad Sacram Cardinalium Congregationem dela-
ta fuit hæc quæstio cui ita respondit.*

2. Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tri-
dentini interpretum, supradicta opinionum varieta-
tate, singularumque rationibus diligenter perpen-
dit, declinavit in sententiam Doctoris Ludou. de la Valle
Medici Cameræ Hispaniarum Regis. Cuius in respon-
so à se edito, zelum & prudentiam in assequenda san-
ctæ memoriæ Pij V. mente plurimum in Domino
commendavit eiusdem Pij V. constitutionem de clau-
sura Monialium loquentem nomine epidemiarum, eam
tantum epidemiarum intelligere, quæ est vera, & realis
peccatis, ita vt ob alias infirmitates huic aliquo pacto
conformes, sed tamen benigniores, etiam si epidemiarum
nuncupentur, nullo pacto Monialibus profectis ex Mo-
nasterio exire liceat, atque hoc decretum ab omnibus
ad quos pertinet, inuoluntate obseruari mandauit
Ioannes Garzia Cardin. Merlinus.

3. Multas rationes adducunt DD. pro hac senten-
tia, sed præcipue illam, quia Pius V. in Bulla dicit nul-
la alia occasione & prætextu, quam illius triplicis in-
firmitatis, licere Monialibus exitum à Monasterio. Vnde
excludit quamcumque extensionem ad alios casus,
cum vtatur dictione illa taxatiua, nulla ratione. Et go,
&c.

4. Verum non desunt DD. qui contrariam senten-
tiam tuentur Hi sunt ex Societate Iesv. P. Ioan. Azor-
ius p. 1. l. 1. c. 8. q. 1. ad fin. doctissimus senex Navar.
comm. 4. n. 48. de Regul. & in c. statumus 19. q. 3. n. 49.
Franc. Zipæus in praxi iuris Pontif. l. 3. §. de regul. n. 42.
Ioan. de la Cruz de stat. relig. l. 1. c. 5. dub. 4. conclus. 2.
Grafius in dec. p. 1. l. 4. c. 23. n. 17. in fin. & Nouissimè
Bonacina tr. de leg. disp. 1. q. 1. punct. 3. n. 19. vbi ait, Pius
V. in Extravaganti, quæ incipit, Decoris, statuit, ne Mo-
nialis exire possit à Monasterio alia de causa, quam oc-
casionem incendij vel infirmitatis lepræ vel epidemiarum,
negandum tamen non videtur, quin liceat Monialibus
exire, etiam aliis de causis conformibus dum imminet
probabile periculum vitæ, aut grauis & diuturni mor-
bi. Ratio est, quia isti casus videntur per episcopi etiam
excepti, & Ecclesia non obligat cum tanto incommo-
do. Hæc ille.

5. Ad argumenta contraria posset aliquis ita respon-
dere Ad primum, de illa responsione Illustriss. Cardin-
alium, non constat authenticè. Ad secundum, licet in
Bulla Pij V. adsit dicitio taxatiua, tamen Euerardus in
suis topicis legalibus, loco à natura dictionum taxatiua-
rum n. 4. Gomez tom. 1. variarum, c. 11. n. 12. & alij asse-
runt dictionem taxatiuam non excludere casus simi-
les, & in quibus eadem ratio, vel vrgentior militat. Ita
licet in l. fin. C. de reuocand. donat. decernatur ob solas
causas ibi numeratas posse reuocari donationem, tam-
en docent plures DD. posse quoque ex aliis grauioribus
aut æquè grauib. Ita Abb. c. fin. de donat. n. 3.
Molina Iuriconsultus l. 1. de primog. c. 9. n. 32. Lessius
l. 2. c. 18. dub. 10. n. 14. & alij. Et tandè Clem. VIII. in-
terdixit suo motu proprio, qui incipit, Religiose Con-
gregationes, munera à Regularibus dari, præterquam
in casibus ibi exceptis, & tamen Bulla de largitione
munerum Religiosis interdicta, n. 38. 39. & 40. docet
eos casus exceptos, extendi ad similes, in quibus ea-
dem ratio militet. Idem potest dici in casu nostro.

Sup. hoc in-
fia in tr. 3.
Ref. 1. §. ult.
& ex doctri-
na Ref. 64.

RESOL. CCCXXXVI.

An iuste poterit concedi Moniali licentia exeundi à Cla-
ustro causa medendi morbo ita periculofo, vt eius salus
desperaretur; ea non egressa? Ex p. 3. tit. 2. Ref. 107.

§. 1. Resolutio huius casus pendet ex illa quæstio-
ne, quam alibi * proposuimus, scilicet vt casus
exceptuati in Bulla Pij V. extendantur ad casus simi-
les. Multi negant, vt notat Scortia in Bull. Pontif. episc.
me 94. theorem. 228. & multi affirmant, cum quibus
ego sentio, & ideo assero, quod iuste concedi poterit
Moniali infirmæ licentia, vt à Monasterio exeat causa
medendi morbo periculofo, ita vt eius salus desperetur,
ea non egressa, quia credendum non est. Sum-
mos Pontifices cum tanto dilpicio voluisse Monia-
les ad clausuram obligare, tum quia leges Ecclesiasti-
cæ non obligant cum tanto periculo; tum quia quod
pro charitate inueniuntur, contra illam retrogradi
non debet, & tandem, quia defensio naturalis nemini
tollenda est. Et ita hanc sententiam tenet Peirinus in
prinileg. Minimor. tom. 2. consuet. 6. Pij V. §. 4. n. 14. &
Suarez de Relig. tom. 4. tr. 1. l. 1. c. 9. n. 9. pro cuius fir-
mitate inuenies pulchram allegationem Io. Maria No-
uarij apud Riccium in praxi tom. 4. resol. 193. num. 3.

RESOL. CCCXXXVII.

An si agritudo Monialis sit talis grauitatis vt indico
Medicorum credatur morituræ, si non exeat passim
ad Monasterium exire? Ex p. 5. tit. 3. Ref. 137.

§. 1. Ad hoc dubium respondet Granadus in 2.
contr. 7. tr. 3. p. 1. disp. 8. sect. 5. n. 13. asserens
Moniales teneri non egredi Monasterium propter a-
gritudinem, etiam si certo sciretur eas aliter morituras,
quia tanti momenti est clausura earum, vt merito præ-
ponderare censetur periculo vitæ etiam euidentissimæ,
mo, & sane aliqui darent multis Monialibus occasio-
nem exeundi Monasterium nam periculum mortis sæpe cre-
deretur imminere, & Medici frequenter id consele-
rent: nec obstat dispensatio illa, quam asserit Nauar.
nam ea potius nostra sententia confirmatur, dispensa-
uit enim Pontifex in sua lege cum aliquibus Mo-
nialibus, sed inde non inferitur exire posse sine dispensa-
tione, imò potius colligitur dispensationem esse
necessariam, & sine illa peccare lethaliter Mona-
lem quæ propter morbum lethalem egredietur: lo-
quimur autem de morbo lethali, non contagioso, nam
si prudenter timeretur infectio, vt si pestis grassaretur
per Monasterium, nec aliter posset impediri, liceret
Moniali peste infectæ egredi Monasterium, nam tunc
bonum totius communitatis præponderaret, & ita in
hoc & similibus casibus dispensauit Pius V. in suo
Motu. Hæc omnia Granadus qui citat Sanchez &
Lorcan.

2. Sed ego cum Suarez & aliis in 3. p. tract. 1. resol.
105. probabiliter docui iuste posse concedi Moniali in-
firmæ licentia exeundi claustrum causa medendi morbo
ita periculofo, vt eius salus desperaretur, ea non egressa,
& hanc opinionem probabilem putat Ioan. de
la Cruz de statu Relig. lib. 1. cap. 5. dub. 4. concl. 2. quia
casus iste est similis exceptis in supradicto Motu Pij
V. imò vrgentior, cum de tuenda Monialis vita in
eo agatur: ergo à dicto Motu proprio non censetur
exclusus. Consequentia est manifesta ex doctrina
suprà tradita Cæteras rationes videbis penes me
loc. citat, concedo tamen contrariam sententiam pro-
babiliorem esse, quam præter Granadum, Lorcani &
Sanchez